

Gyermekek és Sérülékeny Személyek Védelmi Szabályzata

Kárpátok Alapítvány-Magyarország

- 2018 -

I. Bevezetés:

A Kárpátok Alapítvány-Magyarország küldetése a **Kárpátok régióban élő emberek életminőségének javítása, a régió társadalmi, etnikai, kulturális és környezeti értékeinek megőrzése és fenntartható fejlődésének elősegítése.**

A Kárpátok Alapítvány Magyarország számos olyan programot valósít meg, amelyek során ahhoz kíván hozzájárulni, hogy a szegénységben élők életminőségét javítsa, különös figyelmet szentelve a marginalizált helyzetű gyermekekre és fiatalokra valamint a kiszolgáltatott, sérülékeny felnőttekre. Ezek közül is különösen a roma közösségek életminőségének javítását kívánja előtérbe helyezni.

Az Alapítvány megalapítása óta tisztességes és korrekt partneri kapcsolatokat ápol adományozóival, támogatóival, kezdeményezettjeivel, támogatottjaival, amely kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten és megbecsülésen alapulnak. Az Alapítvány felelősségének érzi a gyermekek és fiatalok valamint a kiszolgáltatott, sérülékeny felnőttek vagy hátrányos helyzetű társadalmi csoportok jólétének előmozdítását, és mindent megtesz annak érdekében, hogy megóvja őket a visszaélésektől és a kizsákmányolástól. Teljes mértékben elkötelezték vagyunk az iránt, hogy oly módon működjünk, amely védelmezi e kiszolgáltatott személyeket és csoportokat.

Ennek a szabályzatnak a célja, hogy megvédje azokat a gyermekeket és a sérülékeny embereket, akik az Alapítvány partnerei, szolgáltatásainak igénybevevői (kedvezményezettek, támogatottak, vagy az Alapítvány által szervezett események, rendezvények, programok részvevői). A szabályzat másik fő célja, hogy útmutatóként szolgáljon az Alapítvány munkatársai, szakértői (mind belső és külső), önkéntesei és ösztöndíjasai részére, azzal kapcsolatosan, hogyan járjanak el a gyermekek és sérülékeny személyek biztonságának szavatolása érdekében.

Ez a szabályzat az Alapítvány számára nélkülözhetetlen iránymutatás, ezért minden kollégának, kuratóriumi és felügyelő bizottsági tagnak, szakértőnek (mind belső és külső), önkéntesnek és ösztöndíjasnak meg kell ismernie azt, és önmagára vonatkozóan kötelező érvényűnek kell elismernie az ebben foglaltakat.

Ezt a szabályzatot a támogatottjainkkal és partnereinkkel is megosztjuk, akiket arra ösztönzünk, hogy dolgozzák ki saját hasonló szabályzatukat és alkalmazzák azok eljárásait, hogy biztosítani tudják a velük kapcsolatban álló gyermekek és sérülékeny felnőttek biztonságát és jóllétét.

Azon adományi programjaink esetében, ahol a közvetett vagy közvetlen célcsoport vagy érintettek gyermekek és sérülékeny személyek a támogatott szervezeteknek a következő kötelezettségnek kell eleget tenniük: (1) vagy hasonló szabályzatot kell kidolgozniuk; (2) vagy a Kárpátok Alapítvány Védelmi Szabályzatában szereplő irányelvek és szabályok szerint kell eljárniuk (ez esetben vagy a támogatási szerződésük pontjaként kell vállalniuk ezt a kötelezettséget, vagy külön nyilatkozatban írásban kell erről nyilatkozniuk).

Ezt a szabályzatot az Alapítvány Etikai kódexével és a Szervezeti és működési szabályokkal elnevezésű szabályzatok irányelveivel és ezek eljárásaival együtt kell értelmezni.

E szabályzat nyilvánosan elérhető az Alapítvány honlapján.

Ez a gyermekvédelmi szabályzat betartja a következő jogszabályokat:
1997. évi XXXI. Törvény (Magyar Gyermekvédelmi Törvény):

Gyermeki jogok

6. § (1)* A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

(2a)* A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.

(3) A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.

(4) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

(5)* A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

(5a)* A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek - különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.

5 n)* veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

II. Fő alapelvek:

Ez a szabályzat a következő fő alapelveken nyugszik:

- Minden gyermeket és sérülékeny felnőttet egyenlő mértékben megillet a védelemhez, jólléthez és a részvételhez való jog.
- Zéró toleranciát alkalmazunk a gyermekek, fiatalok és sérülékeny felnőttek mindennemű veszélyeztetésével és bántalmazásával szemben.
- Magas szintű etikai normákat, átláthatóságot és nyitottságot követünk tevékenységeink és a védelmi irányelvek alkalmazása során.
- Minden munkatársunknak és érintett félnek (különösen a gyermekeknek és a sérülékeny felnőtteknek) megfelelő támogatást nyújtunk védelemük érdekében.
- Hisszük, hogy valamennyi munkatársunk egyéni felelősséggel tartozik a védelmi irányelvek betartása és követése kapcsán (konkrétan hogy felelősséggel tartozik azért, hogy felismerje, ha cselekedni szükséges bráminemű gyanú esetén is akár annak érdekében, hogy megakadályozza, vagy megelőzze a bántalmazást, vagy veszélyeztetést, illetve, hogy azonnal jelentse ezirányú feltételezéseit, gyanúját a kijelölt személynek).

A szabályzat célja:

- Az Alapítvány programjaiban és projektjeiben részt vevő gyermekek, fiatalok és sérülékeny felnőttek biztonságának szavatolása;
- a törvényi szabályozásoknak megfelelő biztonságos környezet biztosítása az alapítvány rendezvényein, eseményein, programjain résztvevő gyermekek, fiatalok és sérülékeny felnőttek számára;
- az Alapítvány elkötelezettségének széles körű bemutatása a gyermekek és kiszolgáltatott felnőttek védelmének érdekében;
- az összes munkatárs rendelkezésére bocsássuk azokat a szükséges információkat, amelyek nélkülözhetetlenek a védelmi irányelvek betartásával kapcsolatos feladataik és kötelezettségeik teljesítése érdekében;
- létrehozni egy olyan útmutatót, amely megfelelő eljárásokat, és magatartási szabályokat fektet le a védelmi irányelvek mentén, és olyan megfelelő jelzési rendszert kialakítani, amely garantálja, hogy az Alapítvány programjaiban résztvevő érintettek szükség esetén meghallgatásra kerüljenek;
- a felmerülő információk professzionális és biztonságos feljegyzésének, összegyűjtésének és tárolásának biztosítása, valamint a védelmi irányelvek széles körű megosztása az Alapítvány valamennyi érintetjével (gyermekek, családjaik, munkatársak, önkéntesek, stb.)

Ez a szabályzat abból a célból jött létre, hogy támogassa az Alapítvány valamennyi munkatársát, önkéntesét, gyakornokát, támogatottját és egyéb partnerét azirányú kötelezettségükben, hogy megvédhessék a gyermekeket és sérülékeny személyeket az esetleges visszaélésektől és kiszolgáltatott helyzetbe kerüléstől.

Célunk, hogy olyan tiszta, mindenki által érthető működési kereteket, szabályokat hozzunk létre, amelyek segíthetnek megelőzni, vagy megakadályozni ezeket a nem kívánt eseteket.

E szabályzat az alapítvány minden munkatársára, önkéntesére, vezetőségi tagjára kötelező érvényű, és azokra a szerződéses partnerekre is, akik családok vagy gyermekek részére nyújtanak szolgáltatásokat az alapítvány megbízásából.

Elköteleztük magunkat e szabályzat rendszeres felülvizsgálata iránt.

III. Főbb meghatározások, beleértve a bántalmazások főbb típusait

Gyermekbántalmazás a WHO definíciója szerint: „A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.”

A sérülékeny személyek bántalmazása alatt érthetjük egy másik személy általi fizikai, lelki, érzelmi, pénzügyi vagy szexuális bántalmazását vagy elhanyagolását. Ez a bántalmazás lehet egyszeri, vagy ismétlődő, és akár egy időben többféle formája egyszerre is észlelhető, tetten érhető. A megfelelő inézkedések hiánya, a mulasztás, gondatlanság szintén bántalmazásnak, vagy veszélyeztetésnek minősülhet.

Gyermek

Gyermek mindenki, aki még nem múlt el 18. (Ez a meghatározás összhangban áll az Egyesült Nemzetek (ENSZ) Gyermekjogi egyezményével.)

Sérülékeny személy, felnőtt

Sérülékeny felnőtt alatt olyan 18 éves vagy annál idősebb személyt értünk, aki mentális vagy egyéb fogyatékos, életkor, betegség, hátrányos társadalmi-gazdasági körülmények (például alacsony iskolai végzettség, szegénység, rossz lakáskörülmény és rendszeres jövedelem hiánya miatt) vagy etnikai, nemzeti, vallási vagy szexuális hovatartozása miatt hátrányban van másokhoz képest, vagy nem képes ellátni önmagát, vagy nem képes megvédeni önmagát (mások kizsákmányolásától, bántalmazásától).

Bántalmazás

A gyermekbántalmazás négy fő kategóriája: elhanyagolás, fizikai bántalmazás, pszichológiai/érzelmi bántalmazás és szexuális erőszak. (De a veszélyeztetésnek, bántalmazásnak és az erőszaknak számos más formája is létezik, mint például az online bántalmazás, a csúfolás, a pénzügyi visszaélés, a közvetett visszaélés, az elszigeteltség (társadalmi visszaélés) stb.) Ezek a visszaélési, bántalmazási formák általában együttesen érhetők tetten, és felismerésük sokszor nem egyértelmű.

1. Elhanyagolás

Az elhanyagolás során, amely szintén a bántalmazás körébe tartozik, a gyermek hiányt szenved azokban a szükségletekben, amelyek testi, érzelmi, szociális fejlődését elősegítik, így károsodás érheti a gyermeket a bántalmazás elkövetésekor és sajnos az esetek többségében ennek következményei hosszú távon is jelentkezhetnek.

2. Fizikai bántalmazás

A fizikai bántalmazás során a gyermek testi sérülést, károkozást, fájdalmat szenved el. A fizikai sérülés megakadályozásának, megelőzésének hiánya is bántalmazásnak minősül.

3. Pszichológiai/érzelmi visszaélés

A gyermek érzelmi és viselkedési fejlődésére gyakorolt tényleges vagy feltételezett káros hatás, amelyet tartós vagy súlyos érzelmi bántalmazás vagy elutasítás okoz.

Nehezen utolérhető bántalmazási formának számító érzelmi bántalmazás súlyos károkat okozhat a gyermek személyiségfejlődésében. Az érzelmi bántalmazás tárgykörébe tartozik a megszegényítés, állandó kritizálás, a gyermek semmibevétele, az értéktelenség sugalmazása vagy büntetéssel való fenyegetés, félelemben tartás.

4. Szexuális erőszak

A gyermekek tényleges vagy feltételezett szexuális kihasználása. Ez magába foglalja a szexuális bántalmazást, a vérfertőzést és a szexuális tevékenységek minden formáját, beleértve a pornográfiát is. E körbe tartozik szexuális aktus elkövetése gyermekén, illetve aktusra kényszerítése; a szexuális aktuson kívül az erre irányuló csábító tevékenység, szemérem elleni erőszak, szexuális tevékenység a gyermek előtt, pornófilmnézés, illetve ilyen tartalmú újságok nézegetése a gyermekkel.

A fenti definíciókból világosan kiderül, hogy a visszaélések mind a cselekvések, mind a mulasztások által okozhatók és ezek megvalósulhatnak családon belül és kívül is.

A visszaélések, bántalmazások különböző formáit együttesen és összetetten lehet megfigyelni. A bántalmazás jeleinek felismerését lásd a 2. mellékletben.

Gyermekek és sérülékeny felnőttek védelmi irányelvei

A védelmi irányelvek olyan tág értelemben vett filozófiát, szabályokat, szabályzatot, sztenderdeket, útmutatást, és eljárásokat foglalnak magukban, amelyek célja, hogy megóvják a gyermekeket és a sérülékeny személyeket, felnőtteket a szándékos és nem szándékos sérelmekről. Jelen kontextusban, ezen irányelvek alatt a Kárpátok Alapítvány-Magyarország, mint szervezet, és mint az Alapítvánnyal szerződéses kapcsolatban álló valamennyi személy ez irányú személyi kötelezettségét testesíti meg.

IV. Magatartási szabályzat

Az alábbiakban az Alapítvány munkatársainak, kuratóriumi és felügyelő bizottsági tagjainak, gyakornokainak és önkénteseinek magatartási szabályzata olvasható. A Magatartási szabályzat, és Védelmi Irányelv elfogadása és betartása az Alapítvány minden munkatársa, önkéntese és partnere számára kötelező, megsértése következményeket (elbocsátás, felmentés, stb.) von maga után.

1. Rendkívül fontos, hogy minden munkatárs, önkéntes és egyéb alkalmazott a gyermekekkel és sérülékeny felnőttekkel kapcsolatban:
  - tisztában legyen egyrészt azokkal a helyzetekkel, amelyek kockázatot jelenthetnek és másrészt azzal is, hogyan kezelhetik ezeket a helyzeteket;

- megfelelően tervezze és szervezze meg a foglalkozások helyszínét és tartalmát annak érdekében, hogy minimalizálja az esetlegesen felmerülő kockázatokat;
- látható legyen, amikor gyermekekkel dolgozik;
- egy olyan közeget, egyenlőségen alapuló partneri viszonyt alakítson ki, és tartson fenn, ahol a gyermek és sérülékeny felnőtt nyílt lehet és ahol minden kérdését és aggályát felvetheti, megvitathatja;
- olyan közös felelősséggel teli légkört hozzon létre, amely során a bántalmazás kialakulása kevésbé lehetséges,
- tartsa tiszteletben az egyes gyermekek határait, és segítsen nekik saját jogaik megismerésében, valamint segítsen nekik abban, hogy megtudják, mit tehetnek akkor, ha úgy érzik valamilyen visszaélés, bántalmazás, veszélyeztetés merül fel velük kapcsolatban.

2. MINDEN KÖRÜLMÉNY KÖZÖTT TILOS a munkatársaknak, a gyakornokoknak és az önkénteseknek (kivéve ha szüleik, családjuk vagy gondviselőik az érintetteknek) a következő magatartás:

- Indokolatlanul sok idő eltöltése egyedül egy gyermekkel vagy a sérülékeny felnőttel.
- Gyermekek vagy sérülékeny felnőttek saját otthonukba történő invitálása, bevitele, különösen olyan helyre, ahol egyedül maradhatnak velük.
- Felügyelet nélkül más felnőttek nélkül (munkatárs) együtt (egy ágyban, vagy szobában) aludni egy gyermekkel, gyermekekkel vagy sérülékeny felnőttekkel.

3. MINDEN KÖRÜLMÉNY KÖZÖTT TILOS a munkatársaknak, a gyakornokoknak és az önkénteseknek:

- Szexuális kapcsolat létesítése az Alapítvány kedvezményezettjeivel, különös tekintettel a gyermekkel vagy sérülékeny felnőttekkel.
- A gyermekekkel vagy sérülékeny felnőttekkel való olyan érzelmi alapú kapcsolat kialakítása, amely bármilyen módon kizsákmányolónak vagy visszaélőnek tekinthető.
- Olyan gondatlan, hanyag eljárás, vagy magatartás tanúsítása, amely veszélyeztetés vagy bántalmazás helyzetét idézheti elő.
- Olyan szándékok magatartás tanúsítása, amely veszélyeztetés vagy bántalmazás helyzetét idézheti elő.

4. MINDEN KÖRÜLMÉNY KÖZÖTT TILOS a munkatársaknak, a gyakornokoknak és az önkénteseknek:

- Olyan nyelvhasználat, javaslattevés vagy tanácsadás, ami sértő vagy bántalmazó.
- Olyan viselkedés tanúsítása amely nem megfelelő vagy szexuálisan provokatív a gyermek vagy a sérülékeny felnőtt felé.
- Olyan magatartás tanúsítása amely jogellenes, visszaélészerű vagy veszélyeztetetheti a gyermekeket vagy sérülékeny felnőtteket.
- Olyan magatartás, amely során annak elkövetője szégyenérzetet, megalázottságot kíván elérni a megcélzott személyben, vagy okozhat.

V. Felelősségvállalás és védelmi menedzsment

Általánosságban véve, minden felnőttnek felelősséget kell vállalnia azokért a gyermekkekért, akikkel együtt dolgozik. Bármely személy (munkatárs, önkéntes, gyakornok, ösztöndíjas, kuratóriumi tag, egyéb szerződött személy, stb.) aki gyanítja, hogy egy gyermek vagy sérülékeny felnőtt bántalmazást szenvedett el, vagy fennáll a bántalmazás veszélye, köteles jelenteni azt a **kijelölt védelmi tisztviselőnek** (az alapítvány igazgatójának), vagy a helyettes védelmi tisztviselőnek (a kuartótiumi elnöknek), amennyiben az ügyvezető nem érhető el, vagy érintett.

A kijelölt védelmi tisztviselő tehát az Alapítvány, ügyvezető igazgatója, helyettese – távollétében, illetve érintettsége esetén – a kuratóriumi elnök.

A kijelölt védelmi tisztviselő az a személy, akihez fordulni lehet, szükséges abban az esetben, ha egy munkatárs, önkéntes, szülő vagy más együttműködő vagy érintett személy problémát vagy aggodalmat észlel egy gyermek vagy sérülékeny felnőtt biztonsága és jólléte tekintetében.

A kijelölt védelmi tisztviselő a következőkért felelős:

- biztosítja, hogy az Alapítvány valamennyi partnere, kedvezményezettje és érintettje értesüljön az Alapítvány Védelmi Irányelveiről, és hasonló irányelveket fogantatosítson a saját működése során;
- hogy az Alapítvány valamennyi partnere, kedvezményezettje, munkatársa, önkéntese, gyakornoka és érintettje tájékoztatást kapjon a védelmi szabályzatról, és felhívja a figyelmüket arra, hogy ennek megfelelő magatartást tanúsítsanak;
- minden feltételezett bántalmazással kapcsolatos bejelentést rögzítsen;
- vizsgálja az eseteket, és szükség esetén bevonjon minden érintettet, beleértve a szülőket, hivatalokat, rendőrséget, stb.;
- eltávolítsa, szerződést bontson azzal a munkatárssal, önkéntessel, gyakornokkal, aki bántalmazást, veszélyeztetést követett el;
- új munkatársak és önkéntesek toborzása és felvétele során biztonsági intézkedéseket fogantatosítson, hogy az esetleges bántalmazások megelőzhetőek legyenek; biztosítsa, hogy valamennyi munkatárs, önkéntes, gyakornok, kuratóriumi tag tisztában legyen ezen irányelvekkel, és képzést szervezzen nekik ezzel kapcsolatban.

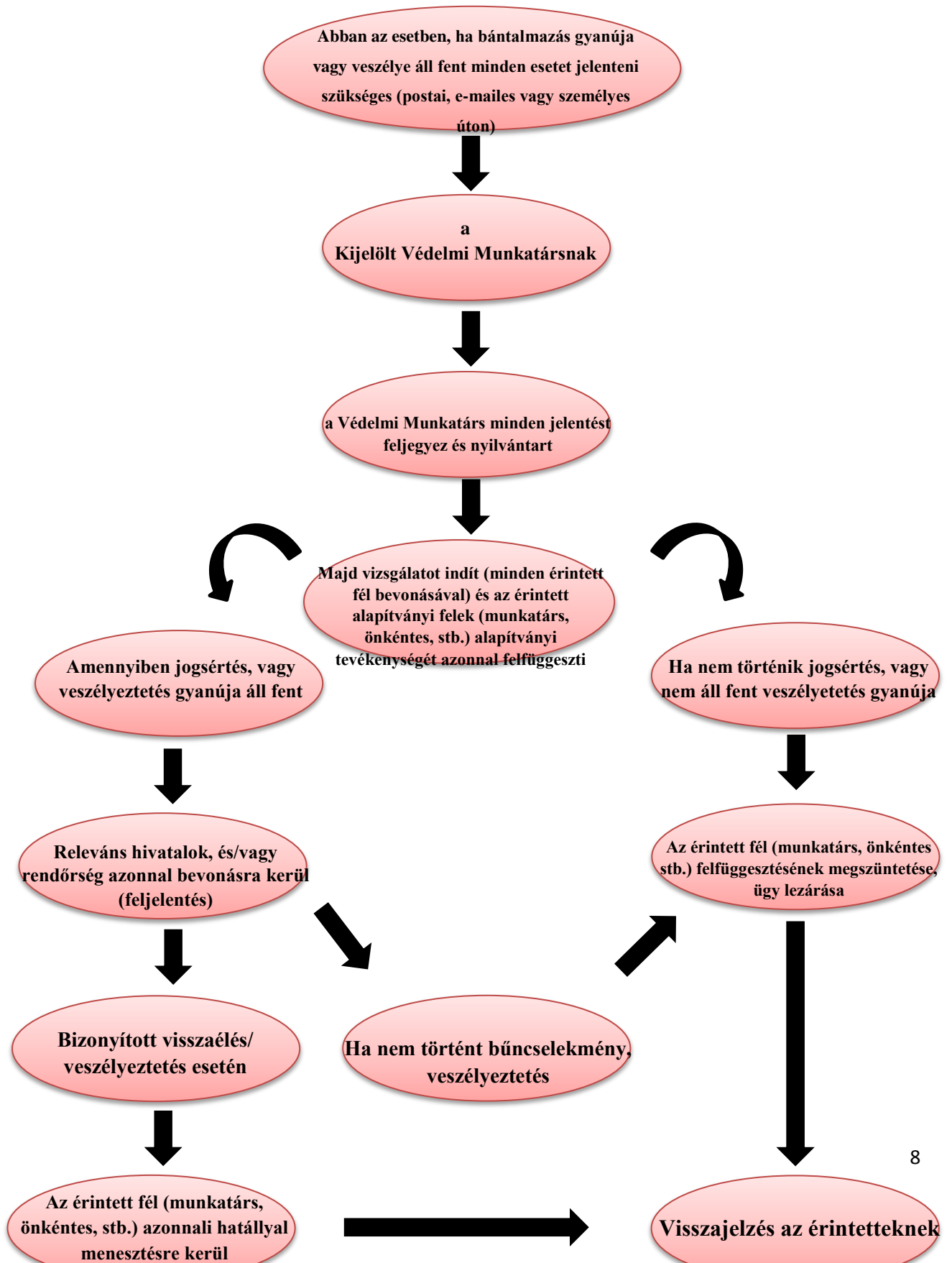
A kijelölt védelmi tisztviselő biztosítja:

- az itt lefektetett procedúrák betartását, támogatja a munkatársakat, önkénteseket, gyakornokokat, stb. abban, hogy minden vélt vagy valós bántalmazási eset bejelentésre kerüljön az illetékes hatóságok, vagy rendőrség felé;
- e szabályzat rendszeres (de legalább évenkénti) felülvizsgálatát a törvényi megfelelésség, az alapítvány működésével és egyéb szabályzataival való összeegyeztethetőség jegyében (bárki kezdeményezheti egyébként a szabályzat felülvizsgálatát az ügyvezető igazgatónál, amennyiben azt szükségesnek véli);
- e szabályzat megfelelő alkalmazását (legalább háromévente nyomon követi és értékeli betartását), és a felmerülő szükségletekhez, körülményekhez történő igazítását.

A kuratórium elnöke aktívan részt vesz ennek a szabályzatnak a nyomon követésében és éves felülvizsgálatában; s ugyanúgy mint az Alapítvány valamennyi szabályzatának esetében, a felügyelő bizottság évente felülvizsgálja e szabályzatot, és a felügyelő bizottság ajánlásainak figyelembevételével a kuratórium hagyja ezt jóvá évente.

1. sz. ábra: Folyamat ábra

a bántalmazás, veszélyeztetés, vagy azok bekövetkezésének veszélye esetén történő alapítványi eljárásról

A médiával kapcsolatos speciális kötelezettségek

A gyermekek és a sérülékeny felnőttek jogait és méltóságát mindig, minden körülmények között tiszteletben kell tartani, és mindennemű kommunikáció során mindig a gyermekek és sérülékeny felnőttek érdekeit kell a figyelem középpontjába helyezni.

Csak azokat a fényképeket és videókat használhatja az Alapítvány marketing, PR és adománygyűjtési célokra, amelyekhez a részvevő gyermekek és szülei és/vagy sérülékeny felnőttek írásban engedélyüket adták.

Az Alapítvány csak olyan vásárolt fényképeket tehet közzé, amelyekkel kapcsolatban ugyanerről (érintettek írásos engedélye) megbizonyosodott.

Fontos kiemelni, hogy az Alapítvány által használt valamennyi fényképen és videón a gyermekek és sérülékeny felnőttek ábrázolása, bemutatása csak oly módon valósulhat meg, amely nem kiszolgáltatott helyzetben mutatja őket, vagy olyan módon, amely nem sértheti méltóságukat.

Az Alapítvány azokban az esetekben is kiemelt figyelmet fordít ezen elvek és szabályok betartására, amikor hivatásos fotós, vagy a média, sajtó képviselői készítenek felvételeket, vagy fényképeket az Alapítvány kedvezményezettjeiről rendezvényein. Ilyen esetekben biztosítjuk, hogy:

- ezek a szakemberek megismerjék a védelmi irányelveket és szabályzatban foglalt kötelezettségeket, és ezek betartását kérjük tőlük is;
- a fotósok és a videókészítők nem maradhatnak egyedül, felügyelet nélkül az Alapítvány kedvezményezettjeivel, gyerekekkel és sérülékeny felnőttekkel;
- a gyermekeket és szülőket tájékoztatni szükséges arról, hogy a róluk készült felvételek, fényképek, milyen célokra kerülnek felhasználásra, és ehhez beleegyzésüket kérjük;
- a gyermekek magánéletének védelme érdekében az Alapítványt tájékoztatni szükséges arról, hogyan kerülnek felhasználásra a róluk készült felvételek és fényképek.

Az Alapítvány fenntartja a jogot, hogy bármikor megtagadhatja a sajtó, média vagy egyéb szerződéses szolgáltatók részére a készített fényképek és/vagy felvételek felhasználását, amennyiben úgy érzi, hogy azok nem felelnek meg jelen védelmi irányelveknek, szabályzatnak.

VI. Munkatársak, önkéntesek és gyakornokok toborzása, felvétele

A munkatársak, önkéntesek és gyakornokok toborzása, és kiválasztása során az Alapítvány különös figyelmet fordít a jelentkezők megfelelő ellenőrzésére annak érdekében, hogy eredményesen csökkenthesse a gyermekekkel és a sérülékeny felnőttekkel kapcsolatos bántalmazások kockázatát.

Új alkalmazott, önkéntesek, gyakornokok

Az Alapítvány a kockázatok csökkentése érdekében a következő biztonsági lépéseket fogantatosítja e szabályzat hatálybalépésével:

- az új pozíció meghirdetésekor közzétesszük, hogy a jelentkezőknek tisztában kell lenniük a Védelmi szabályzatban foglaltakkal és meg kell felelnie az abban lefektetetteknek (a szabályzat elérési linkjét beillesztjük az álláshirdetésbe);
- olyan munkakörök esetében, ahol a munkavállaló vagy önkéntes közvetlen vagy közvetett kapcsolatba kerülhet gyermekekkel és/vagy sérülékeny felnőttekkel, Erkölcsi Bizonyítványt (büntetlen előélettel) és két írásos referenciát kérünk a jelentkezéskor. Ez utóbbi esetében a referenciák tanároktól, korábbi munkáltatóktól, mentoroktól származhatnak, amelyek azt támasztják alá, hogy a jelentkezőnek korábbi tevékenysége során nem volt semmilyen problematikus viselkedése, incidence a szóban forgó célcsoportokkal kapcsolatban;
- az állásinterjúk során a jelentkezőkkel átbeszéljük a szabályzatban foglaltakat, és konkrét (de nem diszkriminatív) kérdéseket teszünk fel a jelölteknek, hogy megtudjuk megfelelnek-e az ebben lefektetetteknek.

VII. Figyelemfelhívás, és képzés

A szabályzat elfogadását követően, valamennyi jelenlegi munkatárs, szerződéses önkéntes és gyakornok köteles e szabályzatot alaposan átolvasni, az ügyvezető igazgató pedig köteles számukra egy megbeszélést szervezni, tartani a szabályzatban foglaltak helyes és közös értelmezésével kapcsolatban. Mindegyiküknek alá kell írni egy nyilatkozatot, amellyel elismerik, hogy tisztában vannak e szabályzat fontosságával és ennek megfelelően fogják végezni munkájukat.

A munka megkezdése előtt minden új alkalmazott, önkéntes és gyakornok köteles e szabályzatot alaposan átolvasni, és ezt követően, egy nyilatkozatban (munkaszerződésük vagy önkéntes szerződük mellékleteként) elsimerni, hogy munkájuk során az abban foglaltak szerint fognak eljárni.

A munkatársak a szabályzat elfogadását követően azonnal, illetve ezt követően legalább háromévente egyszer egy szakmai felkészítő képzésben is részesülnek. A képzés elsősorban a következőkre tér ki: a bántalmazás lehetséges főbb típusai, jelei, felismerése, reagálás módja, mit kell tenniük, kinek kell jelenteniük az esetleges bántalmazást, stb.

Az Alapítvány teljes mértékben elkötelezett, hogy javítsa mind a szervezeti, mind a munkavállalók, önkéntesek, kuratóriumi tagok, stb. egyéni tudását és szakmai felkészültségét annak érdekében, hogy minimálisra csökkenthesse a működése során a gyermekek és a sérülékeny felnőttek bántalmazásának, veszélyeztetésének kockázatát.

A kuratóriumi és a felügyelő bizottsági tagok e szabályzat rendszeres felülvizsgálatával és éves jóváhagyásával ismerik és fogadják el e szabályzatban foglaltakat.

VIII. Titoktartás

Az Alapítvány minden gyermek/sérülékeny felnőttel kapcsolatos feljegyzést bizalmasan kezel, és csak azokkal osztja azt meg, akikre feltétlenül tartozik annak tartalma, és szükséges ahhoz, hogy az érintettek jólléte és védelme biztosított legyen.

Az Alapítvány teljes mértékben együttműködik valamennyi érintett hatósággal, rendőrséggel, gyermekvédelmi szervvel vagy szervezettel annak érdekében, hogy minden lényeges információ megosztásra kerüljön az esetleges eljárások, vizsgálatok, nyomozások során.

IX. Jelentéstétel, jelzőrendszer (folyamat és eljárás)

Az Alapítvány tevékenységeiben részt vevő bármely személy (munkatárs, önkéntes, gyakornok, ösztöndíjas, kuratóriumi tag, szerződéses személy, kezdeményezett stb.), aki gyanítja, hogy egy gyermeket vagy sérülékeny felnőttet bántalmaznak vagy ennek veszélye áll(hat) fenn, teljeskörű egyéni felelősséggel tartozik, hogy aggodalmait megossza, eljuttassa az Alapítvány kijelölt védelmi tisztviselőjéhez. A munkatársak, önkéntesek, gyakornokok és ösztöndíjasok stb. minden gyanút haladéktalanul, de legkésőbb 24 órán belül kötelesek jelenteni, jelezni a védelmi tisztviselőnek.

Az alábbi példák alapos okok lehetnek az aggodalomra:

- (a) jelzés személyesen a gyermektől, vagy érintettől, arról hogy bántalmazták;
- (b) tanútétel valaki részéről, hogy bántalmazás tanúja volt;
- (c) olyan betegség, vagy sérülés, vagy viselkedés, amely bántalmazásra utalhat;
- (d) olyan tünet, amely önmagában nem feltétlenül jelez bántalmazást, de szándékos mulasztást, vagy gondatlanságot támaszt alá;
- (e) hosszabb ideje tartó elhanyagolás vagy gondatlanság jelei.

A jelzést írásos formában (postai úton vagy e-mailben) vagy szóban (személyes megbeszélés keretében) szükséges jelezni a védelmi tisztviselő, azaz az ügyvezető igazgató felé. A védelmi tisztviselő minden jelzést köteles írásban rögzíteni, amely során írásos nyilatkozatot kér a jelentést tevő személytől. (1. melléklet: Jelentéstételi űrlap). Minden gyanút, jelzést komolyan vesszünk szakszerűen és bizalmasan lépünk fel, a jelentéseket pedig biztonságosan tároljuk.

A védelmi tisztviselő mérlegeli a jelzést, jelentést – bevonva valamennyi érintettet különösen az érintett gyermekek szüleit, és súlyos veszélyeztetés vagy bántalmazás esetén 24 órán belül, más esetekben maximum egy héten belül rögzíti az esetet, és értesíti az illetékes hatóságokat, rendőrséget, amennyiben azt szükségesnek látja.

A vizsgálat ideje alatt az érintett felek (személyzet, önkéntes stb) azonnali felfüggesztésére kerül sor, és bizonyított veszélyeztetés vagy bántalmazás esetén azonnal elbocsátásra, leváltásra kerül az adott munkavállaló, önkéntes, kuratóriumi tag, stb. Minden érintett (beleértve azokat is, akik az esetet, gyanút jelentették) az esettel kapcsolatosan teljes körű tájékoztatásban részesül az egész folyamatról és annak végkimeneteléről.

X. Kockázatkezelés

Az esetlegesen felmerülő kockázatok minimálisra csökkentése érdekében az Alapítvány az olyan programjai, projektjei megkezdése előtt, ahol az érintett célcsoportok is bevonásra, elérésre kerülnek, kockázatfelmérést, és kockázatkezelést végez. A kockázatkezelés során a legfontosabb kockázati

tényezők, és azok lehetséges kezelési tervei kerülnek felmérésre, majd ezt követően ezek nyomomonkövetése és kiértékelése történik meg.

A gyermekekkel és a sérülékeny felnőttekkel való együttműködés, közös munka során a következő tényezőket kell figyelembe venni, mint minimális sztenderdek:

- A bevont személyzet tekintetében: a személyzet, közreműködők száma, van-e tapasztalatuk a célcsoportokkal, illetve hogy megtörtént-e az "átvilágításuk", ellenőrzésük felvételkor, bevonásuk alkalmával, valamint részesültek-e felkészítő képzésben;
- Az érintett célcsoport szükségletei, körülményei tekintetében – számuk, koruk, szülői felügyelet, vagy kísérők megléte, egyéb különleges szükségletek, vagy fogyatékosság, stb.
- A tervezett helyszín és időpont tekintetében – biztonságos-e, alkalmas-e különös figyelmet, vagy körülményeket igénylő esetleg fogyatékkal élő személyek számára, a bevont résztvevők száma, a bevont személyzet száma és egyéb résztvevők száma;
- Más résztvevők (pl. média, látogatók stb) tekintetében – más résztvevők száma, tájékoztatásuk, "ellenőrzésük" megléte;
- Ellenőrzés, felügyelet, támogatás biztosított-e a stábtagnak és önkéntesek részére vagy sem.

XI. Nyomonkövetés és kiértékelés

Az Alapítvány rendszeresen nyomonköveti e szabályzat megfelelő alkalmazását, illetve a külső körülményekkel és jogszabályi környezettel, valamint egyéb belső szabályzataival és tevékenységeivel való összhangját, összeegyeztethetőségét.

A védelmi tisztviselő/ügyvezető igazgató felelős e szabályzat éves felülvizsgálataért, különös tekintettel annak megfelelő alkalmazására (nyomon követi és kiértékeli ezt a szabályzatot a jóváhagyását követően egy éven belül, majd legalább háromévente), és kiegészíti, módosítja azt, amennyiben ez szükségessé válik.

A kuratórium elnöke aktívan részt vesz ebben a nyomonkövetési és kiértékelési folyamatban, amelyet az alapítvány ügyvezető igazgatója végez el, és mint ahogyan az alapítvány valamennyi szabályzata esetében, ezt a szabályzatot is a felügyelő bizottság évente auditálja, és ajánlásaik alapján a kuratórium évente hagyja jóvá.

Minden jelentett eset alkalmával, azt követően e szabályzat azonnal felülvizsgálatra kerül.

XII. Hatékony kommunikáció

A Kárpátok Alapítvány-Magyarország arra ösztönzi együttműködő partnereit, támogatóit, támogatóit és szerződéses szolgáltatóit, hogy hasonló szabályzatokat, eljárásokat dolgozzanak ki az érintett célcsoportok biztonságának szavatolása érdekében. Minimális elvárásként azokban az adományi programokban, amelyekben gyermekek és/vagy sérülékeny felnőttek, személyek kerülnek közvetve vagy közvetlenül elérésre, bevonásra, a támogatott szervezetek kötelesek legalább e szabályzatot elfogadni és az ebben foglaltakat magukra kötelező érvényűnek elismerni (erről vagy

egy írásos nyilatkozatban vagy a támogatási szerződés aláírásával, mint annak egyik pontjában foglaltakkal kell rendelkezniük).

Ezt a szabályzatot a Kárpátok Alapítvány-Magyarország kuratóriuma 2018. április 23-án egy külön határozatban hagyta jóvá.

Felhasznált források

ECPAT International Child Protection Policy

http://www.ecpat.org/wp-content/uploads/legacy/child_protection_policies.pdf

Keeping Children Safe Child Safeguarding Standards

<https://www.keepingchildrensafe.org.uk/how-we-keep-children-safe/capacity-building/resources/child-safeguarding-standards-and-how-implement>

Child-Safe Organisations Self Study Manual

http://www.ecpat.org/wp-content/uploads/2017/02/02_Child-Safe-Organisation_Self-Study-Manual_eng.pdf

Crèche Cois Laoi's Child and Adult Protection Policy

<https://www.ucc.ie/en/media/support/creche/documents/Child-and-Adult-Protection-Policy.pdf>

Early Childhood Ireland: Child Protection and Welfare Practice Handbook

https://www.earlychildhoodireland.ie/wp-content/uploads/2017/03/CF_WelfarePracticehandbook-1.pdf

National Early Years Children First Committee: DEVELOPING A CHILD PROTECTION & WELFARE POLICY: A RESOURCE FOR EARLY YEARS SERVICES

https://www.earlychildhoodireland.ie/wp-content/uploads/2017/03/Revised_-_Developing_a_Child_Protection_Welfare_Policy_A_Resource_for_Early_Years_Services_.pdf

Haven Community Foundation: Child and Vulnerable Adult Protection Policy

<https://www.havenpartnership.com/wp-content/uploads/Child-Protection-Policy-for-Website.pdf>

ChildHope UK: CHILD PROTECTION POLICIES AND PROCEDURES TOOLKIT

<https://www.unicef.org/violencestudy/pdf/CP%20Manual%20-%20Introduction.pdf>

1. sz. melléklet: Jelentéstételi űrlap

Az incidens részletei

Az érintett gyermek vagy felnőtt neve:	Az incidens helye, ideje:
A jelentéstevő neve:	A jelentéstevő alapítványi pozíciója (önkéntes, támogatott, stb.):
<p>A gyanú részletei (Mit, mikor és hol észlelt; a gyermek egyedül volt, amennyiben nem, akkor kivel volt; milyen jellegű a sérülés vagy viselkedés, amit észlelt; mit mondott a gyermek; mit mondott Ön; tanúk; egyéb felnőttek, akik ott voltak és ők mit mondtak, stb.):</p>	
<p>Mi történt ez után? (Ki, mit csinált; milyen esetleges javaslatai vannak a jövőre nézve; milyen egyéb intézmények, hatóságok kerüljenek, kerültek bevonásra, stb.):</p>	
Kelt, helyszín, dátum:	
A jelentéstevő aláírása:	A védelmi tisztviselő aláírása:

2. sz. melléklet: A bántalmazás, veszélyeztetés lehetséges jelei

A lehetséges bántalmazás, veszélyeztetés jeleinek felismerése rendkívül összetett, nincsen egy lista, amely lehetővé tenné az egyszerű felismerését. Vannak azonban olyan figyelmeztető jelek, amelyeket figyelembe lehet, sőt szükséges venni. Természetesen nem szabad automatikusan azt feltételezni, hogy bántalmazás vagy veszélyeztetés történt. De ha ilyen jeleket észlelnek, jelenteni kell azt a kijelölt védelmi tisztviselő felé annak érdekében, hogy bántalmazás vagy veszélyeztetés esetén megfelelő intézkedéseket lehessen tenni.

Fizikai bántalmazás lehetséges jelei:

- Zúzódás, égési sérülés, remegés, harapás, vágás
- Furcsa magyarázatok a sérülések keletkezésével kapcsolatosan
- A sérülések megbeszélésének megtagadása, elutasítása
- Viszakozás az érintéstől
- Karok és lábak eltakarása meleg időben is
- Fizikai tevékenységben (például sport) való részvételtől ózkodás, amely magában foglalja a levetkőzést is
- Hazatéréstől és szülőktől való félelem
- Felnőttekkel szembeni óvatosság, bizalmatlanság
- Önpusztító magatartás
- Agresszió másokkal szemben
- Passzivitás és gyakori panaszkodás
- Szökés (többször is).

Érzelmi bántalmazás lehetséges jelei:

- Fizikai, kognitív vagy érzelmi fejlődés terén észlelt elmaradás
- Szorongás
- Késői beszédkésztség vagy beszédzavarok
- Új helyzetektől való félelem
- Önbizalomhiány
- Helytelen érzelmi válaszok adott helyzetekre
- Passzivitás és/vagy agresszió
- Kábítószer vagy alkoholfüggőség, mértéktelen fogyasztás
- Elmenekülés (többször)
- Kényszeres lopás.

Az elhanyagoltság, gondatlanság lehetséges jelei:

- Gyakori éhség
- Az étel elrejtése, eldugása, ellopása
- Szegényes személyes higiénia
- Állandó fáradtság
- Nem megfelelő ruházat (például télen nyári ruhák)

- Gyakori késések vagy iskolakerülés
- Kezeletlen egészségügyi problémák
- Önbizalomhiány
- Társas kapcsolatok hiánya
- Kényszeres lopás
- Kábítószer vagy alkoholfogyasztás

A szexuális bántalmazás lehetséges jelei:

- Nem a kornak megfelelő szexuális magatartás vagy erősen szexuális nyelvhasználat
- Szennyeződések az ágyon
- Anális vagy nemiszervi fájdalom
- Alvásproblémák
- Felnőttektől való túlzott félelem
- Promiszkuitás

Felnőttekkel kapcsolatos gyanúk lehetséges jelei:

- Olyan felnőtt személy, akinek jelenlétében a gyermek viselkedése jelentősen megváltozik – pl. a gyermek visszavonul, fél, szorong vagy zaklatottá válik;
- Olyan felnőtt személy, aki a gyermeket hazugságra, vagy titoktartásra kéri;
- Olyan felnőtt személy, aki megsérti az alapítvány védelmi szabályzatát és/vagy magatartási kódexének bármely alapelvét, intézkedését.

További információ kérhető:

Bata Boglárka

ügyvezető igazgató

kijelölt védelmi tisztviselő

Kárpátok Alapítvány

3300 Eger, Felvégi u. 53.

boglarka.bata@cfoundation.org

+36-36-516-750

www.karpatokalapitvany.hu

www.carpathianfoundation.org

Köles Sándor

kuratóriumi elnök

helyettes védelmi tisztviselő

Kárpátok Alapítvány

3300 Eger, Felvégi u. 53.

sandor.koles@cfoundation.org

+36-36-516-750

www.karpatokalapitvany.hu

www.carpathianfoundation.org